

EL BORINOT

Setmanari il·lustrat
20 cms.

ANY IV. N.º 145

2 SETEMBRE 1926

Retrat de nena per Joaquim Sunyer.

2. - EL BORINOT.

Tipus barcelonins

L'HOME DEL RAL

No puc dir que sigui gros o prim, alt o baix; que vesteixi d'aquesta o d'altra manera; perquè l'home en qüestió no es distingeix per cap de semblants circumstàncies. I no obstant és un tipus; és *l'home del ral* que tothom coneix bé prou; és *l'home del ral* del qual sobren exemplars; és *l'home del ral*, creació nova, és veritat, però, que per lo definida i característica pot ben bé comparar-se a qualsevol de les que donaren vida als tipus clàssics de l'antic barceloní.

I el més particular del cas que ens ocupa és que ell mateix s'ha creat i s'alaba d'ésser el què és. Perquè és el que ell diu: "jo no sé jugar a cap joc; jo no vaig a cap *treiato*; a mi amb festes i tiberis que no m'hi vinguin; però, en canvi, el ral del cafè que no me'l toquin." I afegeix: "Tot el dia el passo treballant; de nits no surto mai, com no sigui amb la dona; les criatures són el meu esbarjo; solament cada dia havent dinat faig la meva escapada al cafè; res, cosa de mitja horeta.

I té raó: no té vicis; no té gastos: és l'home del treball i de la família; però no li quiteu la mitja hora del cafè.

¿Es tal vegada, que tingui molta afició a l'aromàtica beguda? Res d'això. La seva dona que, com passa amb la major part de les dones, no està mai contenta, va fer algunes provatures a fi de què el marit no es mogués de casa havent dinat; va comprar un cafè ¡quin cafè! i ¡quina aroma! i una cafetera de lo millor; i amb una i altra sortien unes tasses de beguda, tan aromàtica i tan rica, que els àngels hi cantaven. Però allò va durar quatre dies; l'home s'anava entristint, entristint... que si es descuiden l'hi enterren.

¡Quina diferència la beguda del cafè! ¡Si la tastéssiu! allò és una aigua bruta que té un gustot amarc que fins fa arrufar el nas a cada glop, i allò és el que pren tots els dies; d'allò en paga un ralet diari el nostre tipus. Emperò diran vostès; és que ell deu anar al cafè no pas per la beguda, sinó pels companys; per estar mitja hora arreglant l'Espanya...

Es veritat que el nostre home s'asseu sempre a la mateixa taula, on es junten deu o dotze, sempre els mateixos; és veritat que allí amb quatre cops *d'oratoria* es troba remei a totes les dificultats religioses, polítiques i socials; es discuteixen mil punts científics i literaris; però, també és veritat, que no és *l'home del ral* qui abusa més de la paraula, perquè ell, fora de saludar a tots i dir quatre coses sobre si plou o si fa sol o si la calor ja apreta, no fa més que escoltar a l'un i a l'altre fins que els 30 minuts han passat ja. ¡Qui diria que aquell ralet és tot l'esbarjo que es permet l'única persona de la taula que sembla que sols s'hi ha aburrit!

L'home del ral mereix respecte, com el mereixien els antics menestrals, els antics ciutadans honrats de Barcelona; perquè *l'home del ral* al fi no és més que el tipus del ciutadà honrat d'avui.

De creació nova com nous són els cafès, *l'home del ral* ha estat a punt de desaparèixer, quan va tractar-se de posar la tassa de cafè a *ral i mig*. *L'home del ral* no serà mai *l'home del ral i mig* perquè aquest *mig* per ell hi és de massa. Entre conservar l'home del ral o tenir el cafè a *ral i mig*, el primer em sembla millor, perquè a part de les raons econòmiques que tinc, *l'home del ral*, amb tot i haver donat peu a aquest bosqueig, el crec molt digne d'ésser conservat.

AMADOR ESTEVE

(De L'Avenç, 31 de març 1891).

Els cabells llargs

No podem negar la nostra sorpresa, i ensem amb la nostra satisfacció, en haver vist en un diari publicada una fotografia que representa les "heroïnes" d'una festa o concurs celebrat per a premiar les cabelleres més notables.

Hem vist, efectivament, les dues heroïnes, l'una amb la caballera que li arribava als turmells (tal com sona) l'altra que li arribava més avall de mitja cama.

Es tracta d'un concurs celebrat a Madrid, per la "verbena de la Paloma", i no podem per menys de fer constar la nostra simpatia per a una iniciativa com aquesta que significa la rehabilitació de la cabellera femenina, que ha estat, és i serà, malgrat tot, un ornament de bellesa inexhaurible, i que a tant ha arribat que ha donat nom a una constel·lació; i una constel·lació no es desfà així com així.

El teatre íntim

Persisteix la campanya per a tornar a les funcions de Teatre Íntim que amb exemplar persistència realitza l'incansable Adrià Gual.

Heus aquí la primera llista de col·laboradors inscrits:

Agustí, Amat, Angelon, Armangué, Avila, Basté, Duran, Bassedas, Baucis, Benet, Bertran i Serra, Biosca,

Boada, Bonastre, Borralleras, Borràs, Botey, Brugarolas, Burrull, Cadellans, Clapers, Clapers (Josep), Clausell, Campalans, Casa-salat, Castillo Torrente (senyora marquesa de), Colom, Coll, Confarto, Carrera (Ll.), Carreras (J.), Casals, Catarineu, Cornet, Corominas (Pere), Curet, Darna, Domènech, Domingo, Duran Ventosa (Ll.), Echevarria, Estelrich (J.), Ferrés (E.), Fisas (A.), Foix, Fonta, Gallardo (A.), Gaspar, Gausachs, Gaya, Gil (senyora vídua de Grifol), Gual (Joaquim), Guardiola (P.), Guardiola (J.), Guardiola (J.), Guarro (Ll.), Guarro (M.), Julià, Llongueras, Macaya, Maragall (senyora vídua de), Marès, Marshall (F.), Masriera (Ll.), Marco (S.), Martí (E.), Martorell (G.), Martorell, Mercader (J.), Molinari, Mompou (F.), Moner, Mora (A.), Mareu (A.), Murtra, Nicolau d'Olwer (Ll.), Oliart, Pagès (J.), Penedès, Par (S.), Perelló (M.), Pi i Sunyer (August), Pla (J.), Prats (J.), Puig Gunalt (S.), Puig i Sais, Pujol Baucis, Rarola (Pere), Raventós (senyora vídua de), Raventós (R.), Rimbau (C.), Rigol (C.), Ripoll, Rodon (F.), Rogent (J.), Roig Raventós (J.), Romani, Rubio (J.), Ros Rovira, Salvat (J.), Sornadellas (M.), Sastre (A.), Sastre (F.), Scheffer, Serrahima (Ll.), Soldevila (P.), Solé Vidal (Ll.), Sunyer (R.), Suriñach Senties (R.), Tarragó (Joaquim), Taxonera (F.), Teixidor (A.), Thió (M.), Torredadella, Trias (J. M.), Tristany, Tusell (X.), Uriach (F.), Vayreda (R.), Vila (P.), Vilaregut (S.), Vilaseca i Vives (V.), Vives (R.), Xancó.

En l'administració del Coliseum Pompeia, Travesera (Gràcia), tots els dies de sis a vuit, es poden inscriure els que ho desitgin. Fa present la direcció, que aquells que vulguin bons llocs, caldrà que acudint de seguida, puix si bé és cert que tot el pati reuneix condicions excel·lents, els inscrits fins a la data actual arriben ja al rengle 14.

4. - EL BORINOT.

HUMOR D'AVUI

CULTURA FISICA

Croxets, upercuts, directes,
swings, nates i bolets,
cops de puny a pinya seca,
castanyes i altres "copets"
que, o bé et rebenten els nassos
o et fan saltà algunes dents
o et posen un ull de gala
fent-te K. O. en pocs moments;
corners, gols, foulds, gems, penaltys,
crits de "offside" o "treu-li un ull!"
trabanquetes, afaitades,
garrotades, aldarull,
apallissaments de reflí,
curses de guàrdia civil,
corredisses, calderilla
i altres coses per l'estil...
tot això al mig de la plana
del diari, amb tipus gran,
hi trobareu cada dia
al darrera o al davant
que, junt amb algun "suceso"
d'algun crim sensacional,
fa que compreu el diari
per tenir-lo que llençà'l.
Veieu, doncs, com fins la Premsa
ajuda a fê els homes forts
tot inflant crims i successos
i omplint pàgines d'esport.
Per això si fills em dónes,
oh, Déu!, porta-me'n més d'un,
que jo maldaré per fer-los
un Zamora o Uzcudun.

(De la revista "Poble Nou", 22
agost 1926).

Humor Comarcal

De "Lavernó", de Sant Sadurní de
Noya:

"La plaça vella és actualment el
blanc de la fúria reformatòria dels
nostres pares del poble.

No cal dir que els arbres no hi se-
ran reposats.

Es natural. Taparien la "magnífica"
façana de cala Vila, i això que l'es-
tètica els reclamava a grans crits.

Sant Sadurní se'ns va tornant Vila-
pelada, per manca d'arbres; acabara
essent la Vila de cartró-pedra o "El
sueño de un nuevo rico".

Després segueix aquesta poesia que
titula "La Rambla de la pudor", i que
signa "Roc":

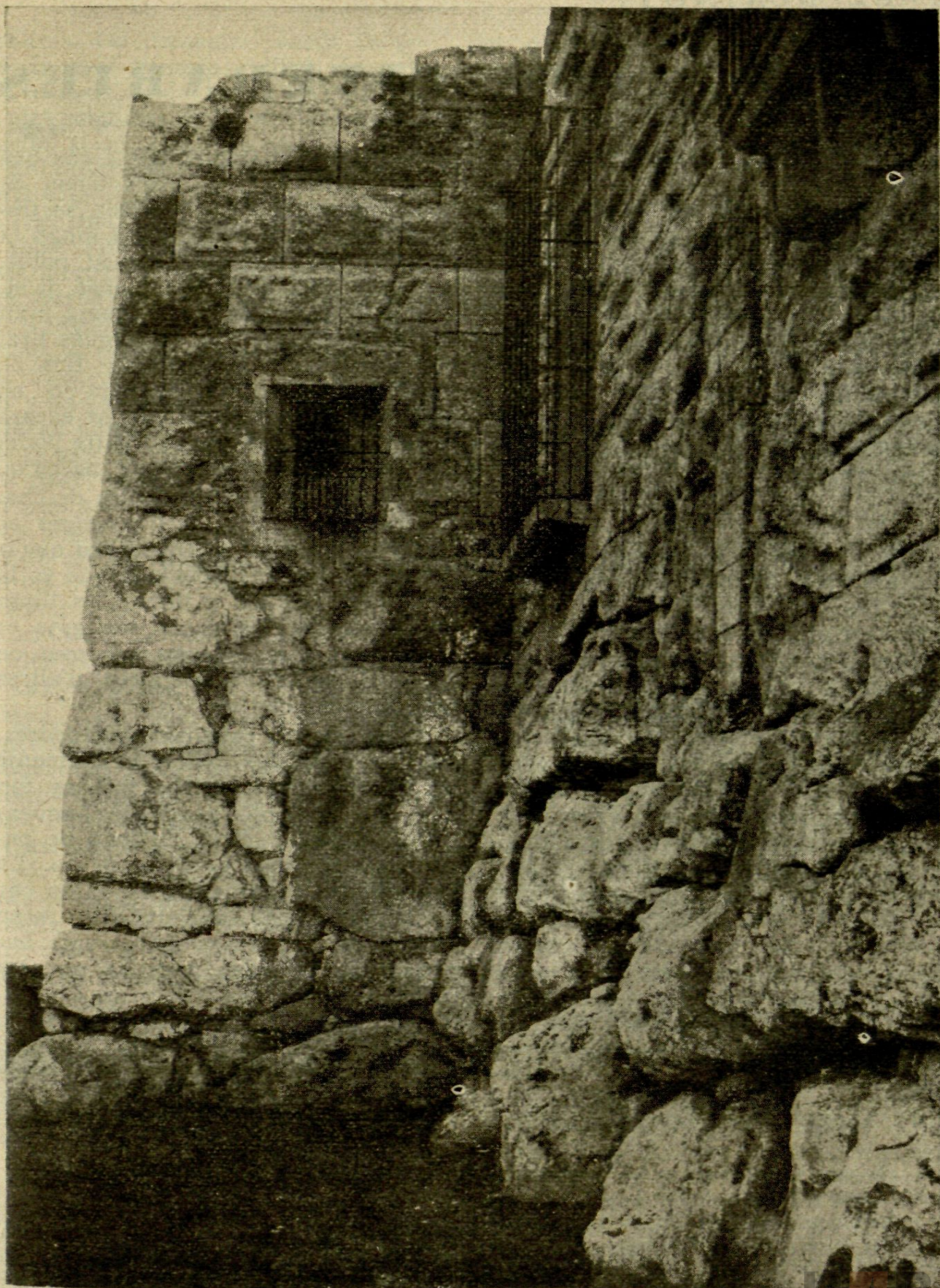
"Segons diuen, hi ha un projecte
de passeig,
amb perfums molt a propòsit
pel mareig.

Doncs es tracta de fer l'urba-
nització,
del capdavall del carrer Di-
putació.

Des del pont, per la riera
a un torrent
que vomita una aigua bruta,
pestilent,
arranjant amb passadissos
els llocs torts
fins al lloc on jauen gossos
i gats morts,
amb molts arbres perquè tapin
els bassals

que ja són a una riera
naturals,
les granotes donaran con-
cert les nits
i les febres, donaran tam-
bé els mosquits.
Serà la "Rambla deserta"
si més no,
"Dels que pesquen la granota a
Lavernó".

I els estiuejants, diguem-ne,
transeünts,
faran llur parada i fonda,
pels desmunts".

Una torra de les muralles de Tarragona.

LES ETAPES LITERARIES

ELS PROHOMS (*)

I

Lo dia de cap d'any de 1860, la persona qu'hagués passat allà a las nou del matí pel carré de marc, hauria reparat gran animació, gran nombre de pescadós y marinés que s'enrahonaven, probablement de cosa que els interessaba, puix els batúas, cops de puny a l'esquena y altrás maneras *amables* de discutí entre ells abundavan molt.

II

Al arrivà aquí més de quatre diràn: ¿encara una historia de pescadós? ¿Per què no? Els Deus se'n van! deyan els grechs; escarnint llur dictat yo diré: las costums originals desapareixen? Lo pages, per poch que pugui, deixa'l tarròs y l'aixada y se'n va a las ciutats preferint sé camàlich o carraté a fè lo que los pares feyan: lo pobre no se n'adona que en contes de guanyà perd. Be és veritat que sent camàlich pot guanyà tres u quatre pessetas diarias;—sí troba feyna—més en primé lloch té que pagà llogué de casa; encabat, com els vicis se prenen tan abiat, comensa per anà un dia al cafè amb un home de la seua terra y al cap d'un quant temps ya hi va tot sol: las camisas de tela crua, que portava a la muntanya, ya

(*) Aquest bosqueig de costums populars va ser publicat en un diari de Tarra-gona fa més de vint anys. Lo reproduhim perquè apart del seu valor literari, és un precedent desde el punt de vista d'una de las nostras reformas lingüísticas. Es a saber: de la introducció de la forma *amb* en la llengua literari. Al republicarlo hi hem aplicat el nostre sistema d'accents.

NOTA DE LA R. (De L'Avenç).

no són bonas; ne volen d'endiana que duran quatre dias y que's tenen de rentà continuament; sobre tot, se troba en mitj d'una ciutat ahont ningú fa cas d'ell mentres que al seu poble, no's feya un sarau a l'era sense qu'elli ne fos, ni cap professó haguera eixit de l'Iglesia sense que ell hagués tirat uns quans tirus o petarts y fins de vegades portava la bandera o un brancall del tabernacle; tenint encara la ventatja de que un dia u altre podia sé regidó: de mes verdas ne maduran.

Els menestrals portan botas de charol, rellotje y tots els diumenges se fan rissà a can Pacu. No creyeu que'ls critiqui. Ningú respecta mes que yo la llibertat individual y tothom és lliure de ferse rissà. Lo que'm sap greu és que deixan llurs costums honrosas de fills del poble per pèndren d'altres que no signifiquen res.

¿Què haureu avansat picapedrés, botés y ebanistas, quant lo diumenje us haureu posat botines que us fan vení ulls de poll, quant l'estanquera us haurà venut mitxa dotzena de purus de tres cuartos? Res de bo. La gent que no us coneixen no faran cas de vosaltres. Los coneguts diran:—no sé com se ho fa...sa mare renta bugadas; sa germana treballa per las casas y ell sembla'l chic de *Canals*. Yo vull admetre que ni la vostra mare renti bugades, ni la vostra germana treballa per las casas; de lo que estich cert és de que no hi ha cap de vosaltres que tingui duas onsas arreplegadas.

—¿Y com las arreplegarem?

—Economisant. Tan dignament podeu presentarvos amb sabatas com amb botinas de quatre durus, amb gorra com amb bolet de Foncuberta; y sinó us agraviessiu, us diria que la gent sensata farian encara més cas de

vosaltres. Un menestral vestit de senyó és casi sempre ridícul. L'home més elegant, més guapu y més ben fet del mon, no seria verdaderament elegant si el diumenje portés guans y'l dilluns tingués de fé una caixa de morts o un embà de cantell.

Creyeume. Los dinés que us gasteu en roba, estalvieulos. Si en conte de gastà quatre durus cada més entre sabaté, barbé y café, ne gasteu no més dos, y tres pessetas en llibres o en instrucció, al cap de deu anys tindreu no més d'aqueix costat 168 duros arreplegats y un caudal de coneixements que us faran adelantà en lo vostre ofici, u que al menus us procuraran l'alternà amb gent instruida. Qui creyeu que serà més ascultat, ¿un menestral vestit de negre de cap a peus, amb penjans de rellotje, camisa prisada y que n'és un tros de ruc, o un altre vestit modestament, net y curios y que se sap explicà? La gent superior no fan cas del vestit: de la gent tonta no'n feu cas vosaltros.

Deya, dons, que tothom s'escarmena per fé veure mes del que és y fins pescadós del que'm proposo contà particularment las custums, perden de dia en dia llur originalitat primitiva.

¿Quant més pintoresch y lleugeras no són las espartenyas, calsutets blancs l'estiu, blaus l'hivern, faixa vermella, samarreta blava, camisa de vions, mucadó de seda negra al coll y la gorra vermella, o negra pels homens d'edat?

Es bo que sàpigan, si algú d'ells me lleigeix, que yo, vell pescador, els trovo horriblement lletjos.

Acabo aqueixa digressió, que sols prova verdadé interès per classe social que necessita més llibres que botinas; més que cafès y cantadoras, consells d'amichs.

Deya dons qu'el carré de marc estava ple de gent.

Entrem a la taberna del Meru y molt serà que no trobem algun cone-

gut que'ns digui lo que fan tanta gent reunida.

III

La taberna del Meru, més moderna que la de la Llucia, se trova unas quantas portas més avall de la Confraria. Representa'l Buflet de l'estació ferro-carrilera al costat de l'antich hostal—comparantla amb la Llucia—Se componia d'una gran sala a peu pla tota redultada de bancs y davant dels bancs hi hà taulas. Al fondu de la taberna lo sostre és més baix a causa d'un entresolet que deu pendre deu o dotze pams cúbichs d'aire a la botiga. Es munta a l'entresuelu per unas escalas qu'es troban a l'entrant a la dreta: Sota l'entresuelu hi hà el taulell y darrera, arrimadas a la pared, unas quantas senallas de figas secas—sobre tot l'hivern—y uns quans barrils de vi u granacha.

Lo Meru, qu'es diu Baldomero, és un troç de pa. Crech qu'és ganxet, no hi fa res... li perdonem!

Ni gran ni petit més aviat gros que magre, poch enraonadó y la nata per fé una sopa amb rap, un alioli, o un rumescu. La seva dona diu sempre amen, al menus devant dels parroquians; darrera, ya és ella mateixa. Sa germana... m'aturo, perquè el veure que els conec tant, us pensareu que soc de la policia.

IV

—Y això Meru qu'és tanta gent?

—Home són los pescadós.

—Massa qu'els veig ¿què fan aquí? y avuy qu'és dia de festa.

—Han de votà als prohoms.

—Teniu rahó, no m'enrecordava qu'els pescadós y navegants han format ya fa molts anys una *Cofradia* per ajudarse mutuament y que l'institut de la Confraria és exesivament democràtic y que...

—Demo... què? em va interrompre el Meru...

(Segueix a la pàg. 10)

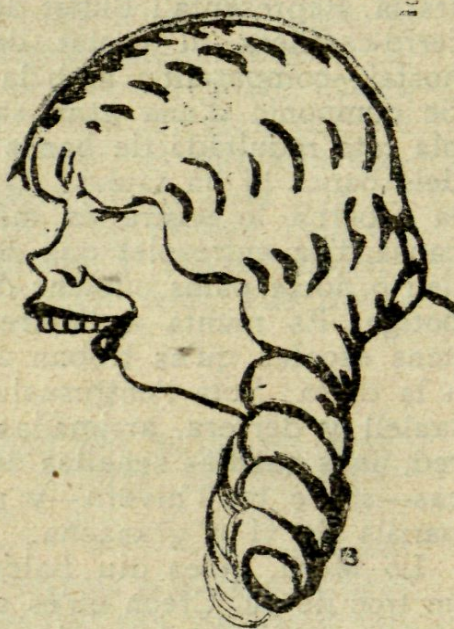
8. - EL BORINOT.

Año 3 Barcelona 19 Diciembre 1912 Núm 3

SATIRICÓN

HOMBRES PÚBLICOS Y MUJERES PÚBLICAS

NITTO-JO

*Estrella sin impudores,
por vanidad recubierta
por gruesa como una espada
donde otras luten narices,
Nitto-jo no luce nada.*

10

Tamany: 31'2 × 21'5. — Any 1912. —
No consta el peu d'impremta.

PRECIO 20 CTS CON FOLLETIN

FOYER

PRECIO 10 CTS SIN FOLLETIN

10

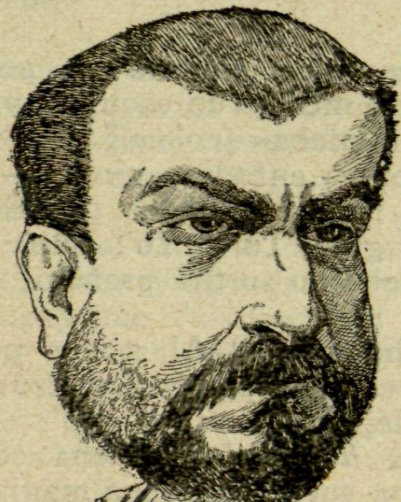
Tamany: 32'8 × 24'5. — Any 1910. —
Impremta F. Cuesta.

DIARIS, PERIODICS, REVISTES, BUTLLETINS, ETC.,

Satiricón.—Tamany de 31'2 × 21'5. Setmanari, aparegut a Barcelona pel mes de desembre de 1912. Sortia els dijous. Satíric i humorístic de caràcter "lliure", amb nombrosos dibuixos, en colors. Consta de 16 pàgines. Dibuixants: "Bon", i d'altres. Fet amb traça. Preus: 1'50 ptes., el trimestre, a Barcelona; resta d'Espanya, 2 ptes.; estranger, 3 francs. Número solt, 10 cèntims. Impremta; al número que tenim a la vista no consta.

Foyer.—Tamany de 32'8 × 24'5. Revista, en castellà, setmanal, apare-

guda a Barcelona el dia 12 d'octubre de 1910. Redactor en cap: Celestí Dupont. Consta de 12 pàgines, profusament ilustrades, de bona presentació, dibuixos en colors. Es diu revista de teatres, cines i music-halls. Representa un esforç artístic. Dibuixants: Smith, Junoy, Junceda, Opisso, Marian Andreu, Laura Alzèiz, Capuz, Bagaria, Grau Mas, Grau Miró, etc. Publicava un fulletí de 16 pàgines de música, Preus: 1, 2'75, 5 ptes., un mes, tres, sis, amb fulletí; sense fulletí, rebaixa. Número solt, 10 i 20 cèntims, segons fos sense fulletí o amb fulletí.

ANTONIO VICO.

Por su valía teatral
y su físico sin igual,
habrá inmortal en el escenario
este actor, orgullo y gloria
del teatro nacional.

Trabaja

Tamany: 31'5 × 21'8. — Any 1887. —
Impremta de Calzada i Delclós.

Donato Gimenez
Es actor que ha de admirarse
y actor no estorpea nunca,
porque, no acorta a explicarse
su papel si para el Arte
es Arte mucho para el

Tamany: 34 × 24'2. — Any 1886. —
Impremta de Pere Ortega.

APAREGUTS A CATALUNYA DE CENT ANYS ENÇA

Impremta F. Cuesta, Letamendi, 27,
Barcelona.

Semana Cómica.—Tamany de 31'5 × 21'8. Periòdic setmanal aparegut a Barcelona el dia 9 de juny de 1887. Consta de 4 pàgines. Castellà. Amb gravats. Director: Antoni Limiana. Humorístic. Conrea l'especialitat teatral. Sortia els divendres. Preus: trimestre a Barcelona, 1 pta.; fora, 1'50 ptes. Número solt, 10 cèntims. Redacció, carrer de les Sitges, 3. Impremta de Calzada i Delclós, Santa Mònica, 2, passatge, Barcelona.

El Nuevo Intermedio.—Tamany de 34 × 24'2. Periòdic setmanal aparegut a Barcelona a darreries d'agost del 1886. Director literari: Josep Miguel Almodóbar; Director artístic: Miquel Valcayo Rojo. Consta de 4 pàgines. Castellà. Es ilustrat. Es de to humorístic i conrea el ram d'espectacles. Preus: un trimestre, a Barcelona, 1 pta., a fora, 1'50. Número solt, 10 cèntims. Redacció: c. Universitat (ara Enric Granados), 21, segon.—Impremta de Pere Ortega, Palau, 4, Barcelona.

(Collecció Perayre).

10. - EL BORINOT.

—Res, res... parlava sol.

—Val més sol que mal acompanyat. Si voleu beure un got de vi blanc,—ya ho sabeu lo dia de cap d'any faig lo grande.

—D'aquí una mica. Veig passà molts marinés y m'en vaig a la confraria a veure de que's tracta.

—Com vulgueu Tremendu ya ho sabeu qualsevol cosa...

—Gracias home.

V

—La casa ahont se reuneixen los marinés per tot lo qu'els interessa, és propietat de la societat o confraria. "D'aquí el nom que li donan".

Per un mariné, anà a la cunfraria vol dí anà a la casa que perteneix a tots, a la casa ahont tenen lloch las eleccions de prohoms, ahont aqueixos resideixen oficialment mentres els dura'l mandu, ahont hi hà els llibres, lo Setari, la caixa, ahont se troban lli-vans y rems, buixells y escalams, àncuras y calabrots, quitrà, claus, etc., ahont se trovan per fi uns quans vells que fan estopa y un lli van encas a la porta per encendre pipoto y cigarros.

—¡Ah! No m'en recordaba del milló. També es tracta a la confraria lo preu del treball; *La part*; que com lo nom ho diu, és una porció del total que la confraria guanya, y que reparteix cada dia, tant aviat com se pon lo sol.

A-las-horas no's tractava de part, ni de quitrà, la qüestió era mes interessant. Se tractava de nombrà Prohoms, caixé, y escrivà; y com per tot arreu ahont hi ha sufragi, la llibertat d'opinió sent respectada; cada un la manifestava a sa moda: allí ho feyan a crits.

Los marinés, que per dà bon dia y bonhora, fan un terretremul, quan se tracta de fé prohoms, figureuvos si cridavan: una saragata de mil dimonis. Malgrat lo soroll ells s'entenen fent com los ferrés o teixidós. Si en-

treu a llur casa mentres treballan, us xordan las urellas: pim pam! que-chi-que-chac, que-chi-que-chac, que-chi-que-chac. Los marinés y baix lo nom de marinés vull dí navegans y pescadós—en compte de martell tenen lo puny, en compte de llançadora la llengua y casi casi fan massa soroll.

VI

Yo, deia una especie de gegant, menejantse més qu'un esquiol, yo votaré per l'Esteba—(no vull posà noms propis per no enfadà a ningú)—.

—Tan me fà si votas pel Esteba com pel gran Turc. Yo'l que't dich que'l Esteba no surtirà prohóm.

—Que nó?

—Ya ho veuràs. Al menus primé. Segon u escrivà, potsé sí, potsé nó...

—Primé, primé.

—Nada *hombra!*—feu una cosa... Si l'Esteba sut te pago una manjada a ca la Rita y sino tu me la pagas a mi. Està fet.

—Dons muxoni. No'n parlem més.

VII

Los dos interlocutós se separaren, anantsen cada un pel seu costat a fer la *propaganda*.

Lo qui's jugaba un dinà a ca la Rita en favor de l'Esteba s'apropà d'un grupu de pescadós.

—Que no ho sabeu lo que diu Toni?

—Què? van respondre tots...

—Que l'Esteba no surtirà primé prohóm.

—Donchs qui?

—No m'ho ha dit; però encara que yo li hai fet veure que n'estava segü tinch pó.

—Vols dí Chatu?

—Que si vull dí? Que no ho sabeu que Toni és un llepa culs que sempre va darrera de l'agusal de marina... y fins l'altre dia va portà un parell de llangostes a Munrostru. Amb això quand ell ho diu és que deu havé olorat alguna cosa.

—Què vols dí amb aqueix olora-

ment? cridà'l Gravat de la Carme qu'acavava d'arribà.

—Vull dí que estich cert qu'el comandant ens vol esguerrà el marru, com l'any passat.

—Deu me valgui! sembla qu'ens hagi de menjà el comandant. No hem quedat que votariam l'Esteba per primé prohom?

—Sí.

—Doncs que tot Deu lo voti y el comandant qu'es cuidi de casa seua.

Lo llenguatge independent del Grabat, va donar mes coratje als que l'escoltavan.

—La rahó al Grabat, digueren tots. Votem l'Esteba y el comandant si té mals de cap que s'els passi.

—Com ho dieu valtrus... l'Esteba! l'Esteba! Us penseu que no hi hà més que votà l'Esteba, va di Toni barreiantse a la conversa.

—Tu no't fiquis en lo que no't demanan li va dí el Grabat.

—Yo'm fico amb lo qu'em dona la gana.

—Lo qu'ets tu, un cara-girat. Fa uns quants dias deyas, votem l'Esteba! Amb ell estem segús que tot anirà be, que las parts seràn mes grossas, perquè els comerciants l'estiman y tots donaràn més aviat feyna a la Confraria, si ell és prohom, qu'als camalichs. Y encabat l'Esteba no és un xort com més de quatre y avuy ya t'hai sentit a dí allà fora a la porta y ara aquí, que l'Esteba no surtirà y que milló seria de votà Pau de la Teta: vols qu'et digui qu'és això?

—Digas home, digas...

—Y be tot això és qu'el comandant sap que si l'Esteba és prohom no podrà barraijà la pota en res de la confraria y més s'estima qu'ho sigui Pau de la Teta perquè...

—Perquè, què?

—Yo m'entenç y ballo sol.

—Y nantrus també t'entenem, respongueren tots.

—Lo que sou: unas malas llenguas, diriau mal del Pare-Etern, deia Toni.

—Mal? salta el Gravat. Yo no dich mal de ningú, yo no mes dich que l'any que Pau de la Teta va sé primé prohom hi va be molta feyna a la fusta y als *papors* y may vam tení duas pesetas de part.

—Y ell va al cafè nou quatre vegadas al dia, afeigia el Chatu...

—Y la seua dona porta pullera y bufats.

—Y la seua chica porta sumbrarilla.

—Y és carn y ungla amb l'agusil...

—Y... y... y no'l volem per prohom.

—Vesho a dir a Munrostru de part meua, deia el Grabat, fent foch pels caixals.

—Que't pensas que soch criat teu?

—Nó, però massa qu'hi vist que sempre li vas a fé chiu chiu a l'urella.

—Es a dí: que soch un espía?

—Si ets comfrare pren candela.

—Pere xerraire.

—Yo xarraire... si ho tornas a dí et chafu els morrus...

—Déixal Grabat, déixal que voti per qui li doni la gana.

VII

Al cap d'uns quants dias enrahonant davant de cal Jaume l'esparté vaig preguntà, ¿qui ha surtit prohom en *resumidas cuentas*?

—Tot lo món volia per primé a l'Esteba.

—Y no ho és?

—No...

—Donchs qui.

—Qui ho hà de sé? Pau de la Teta.

—Ben fet està, perquè no esteu tan units com deuriau.

—Bah! digué un irònic al menus lo comandant menjarà força llus...

J. PIN Y SOLER

Hem conservat la grafia de l'època (tal com apareix a *L'Avenç*, 1891) per l'interès que té la comparança de la manera d'aleshores amb l'actual.

En donarem altres mostres. Alhora passarem revista dels gustos o etapes literàries.

VOLVES

Diu una inserció de "Les idees i les imatges" de *La Veu*.

"La vulgaritat tòxica" (títol).

"L'or i la plata s'oxiden".

"El llautó, fa verdet".

I el verdet, és clar, fa mal de ventre.

Diem nosaltres.

Amb permís.

* * *

De la ressenya de la sessió última de la Comissió Municipal Permanent, podem publicar les partides següents:

"Que s'aprovi per al seu pagament el compte de 15.075'80 pessetes per al proveïment de pedres per a les obres de la plaça de Catalunya.

Un altre per al pagament de 6.532'76 pessetes per al proveïment de pedres per a la plaça de Catalunya.

Un altre per al pagament de pessetes 9.247'38 per al proveïment de pedres per a la plaça de Catalunya.

Encara un altre per al pagament de 8.197'74 pessetes per al proveïment de pedres per a la plaça de Catalunya.

Que es paguin 4.200 pessetes per al transport de sorra, grava, etc., per a les obres de la plaça de Catalunya.

Que es paguin 18.014 pessetes, per

a la instal·lació de la font de pedra de la plaça de Catalunya.

Que es paguin 71.839'75 pessetes per treballs d'excavació, fonamentació, obra, treball de pedra, etc., per a les obres de la plaça de Catalunya.

Trobem que és molta pedra.

En altres temps, ja s'hauria anat a pedregades.

Els temps canvien.

PETIT & PATAUD.

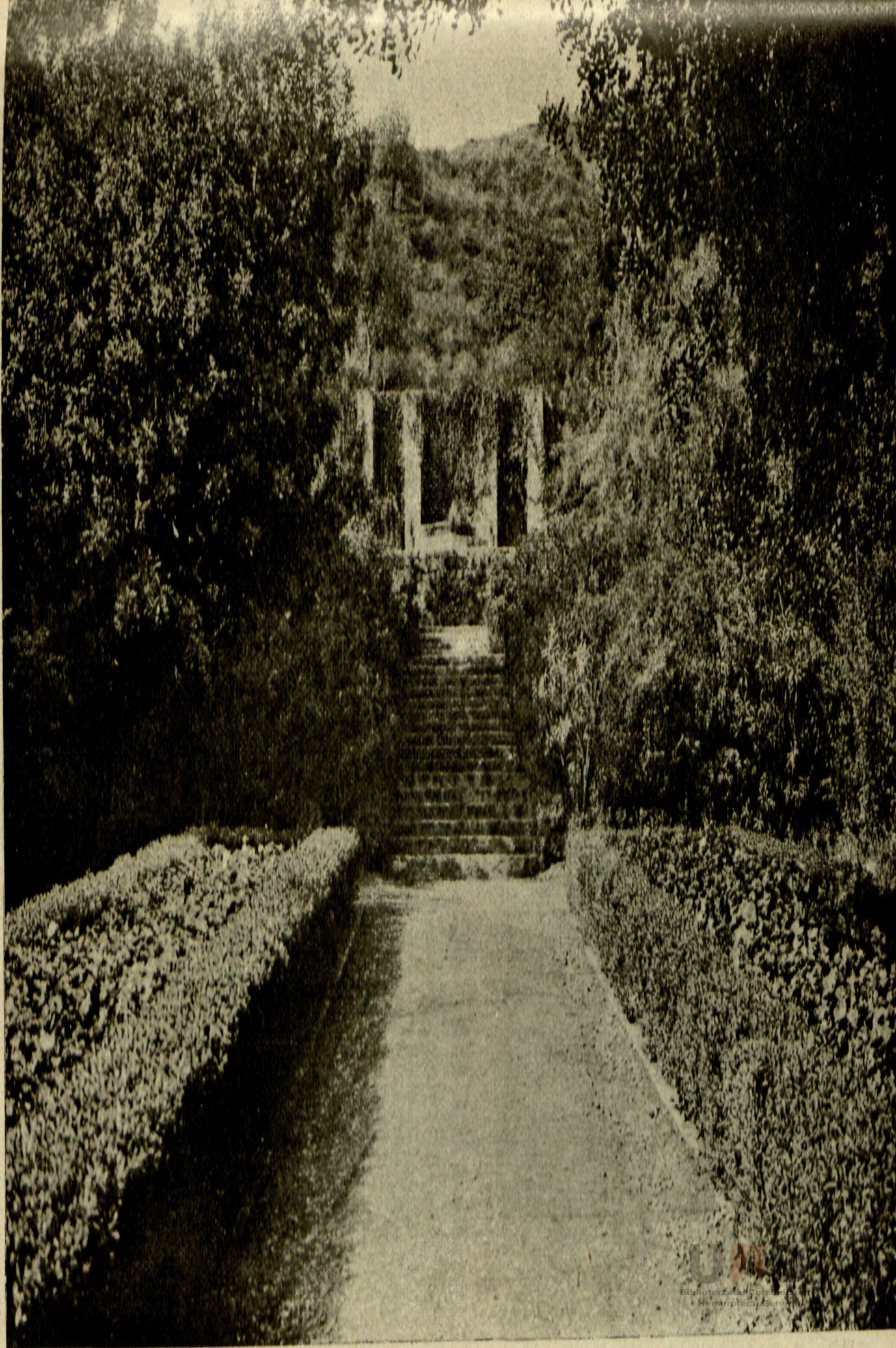
El comiat de la recent casada

(De Victor Hugo)

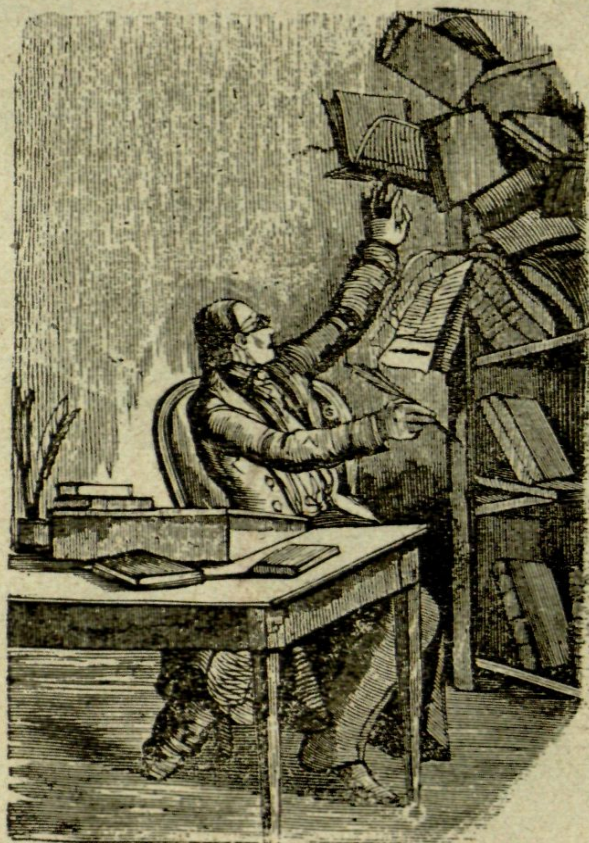
Ama a aquell qui t'ama: la ventura troba amb ell. Adéu! Sigues son tresor. Ja vas ésser el nostre; en ta futura família retroba-hi la ternura... T'endús la ditxa i ens deixes el plor! Ací se't reté; allà, filla mia, se t'espera. Dona, filla i esposa o angel, ton deure pren per guia. Un somriure a nostra llar envia... Deixa en ell una llàgrima preciosa.

MANUEL VALLDEPERAS, Trad.

UB
i Hemeroteca General

Aspecte del Parc del Guinardó.

llibres & lletres

—El senyor Bonnafous és a Barcelona, treballa a l'Ateneu, a la Fundació Bernat Metge, a l'Institut, etc., per donar nova amplitud a la seva obra pertocant a l'assumpte de la seva tesi de doctorat ja registrada a la Sorbona, sota el títol de "*Johan Boscà e sos inspiradors*"; estudi crític sul poeta barcelonès de lengua castilhana Johan Boscà e los models que l'han inspirat"; escrita com es veu en Llengua d'oc.

El senyor Bonnafous s'esforçarà d'establir la part qui pertoca als antics, als italians, als castellans i als occitans en els poemes del nostre poeta.

UNA REVISTA TEATRAL

A mitjan setembre, és a dir, un mes abans de la inauguració de les sessions del "Teatre Intim", aquesta fundació començarà la publicació d'una revista, que serà repartida gratuïtament als seus adherits i col·laboradors.

El principal objecte d'aquesta publicació serà el d'establir una perfecta comunicació entre tots els elements que integren l'esmentada obra.

Es publicarà en català, però acceptarà tota mena de col·laboracions de per tot on el "Teatre Intim" té amics sincers i les llengües llatines hi seran representades sense recórrer a la traducció, per entendre que l'obra del teatre és obra de concòrdia i de germanor en el màxim sentit del mot.

—Diuen de Manresa ço que segueix:

"Molt aviat començarà a actuar en públic l'Escola manresana d'art escènic.

Els propòsits d'aquesta agrupació artística, són els de donar a conèixer les obres més aplaudides dels autors més famosos del món, pulcrament traduïdes i esplèndidament presentades.

Nosaltres sabem que l'Escola, té estudiades tres obres magnífiques: "Gengangere", d'Ibsen; "Pere Mattei", de Rovetta; i "L'honor", de Sudermann, les quals ja interpreten d'una manera justa i acabada; sabem que un artista pintor s'ocupa dels projectes de decorat; que una important casa d'ebenisteria els ha ofert el mobiliari que necessitin per aquestes representacions d'art i que un gran autor català els està enllestint un drama. Encara sabem més, sabem que tots els elements que formen aquesta agrupació i els que hi cooperen, són de casa.

—Ha sortit la segona sèrie de "Presons d'Europa", correspon a Barcelona.

—A Eldorado s'ha estrenat la comèdia d'Enric Lluelles "Parelles al vol", de la qual la crítica ha fet elogis.

—Ha sortit el volum segon de l'Enciclopèdia Catalunya: "Escultura Catalana Moderna", per Feliu Elias.

—Ha sortit "Resum de Comptabilitat" per X. Kühnel, 10 de la "Col·lecció Popular Barçino".

«EL BORINOT»

és el
periòdic literari
de més circulació

AQUEST NUMERO

HA PASSAT PER LA CENSURA

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

PATENTS I MARQUES

A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

INSTAL·LACIONS ELÈCTRIQUES

F. BONET.—València, 188

Llibres, els millors

EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petritxol, 8

Instal·lacions elèctriques, aigua i gas
RAFEL SALA.—Corts Catalanes, 451.

Pelleteria

LE RENARD.—Corts Catalanes, 614.

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC

(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

Ceràmica i Rajoles

CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

RIBAS I FERRER. B. REGINA

Novelles escollides.—Muntaner, 65

Mantons Manila i Mantellines

C. FONT.—Call, 1.

Llaneria i Sederia

CASA PUIG.—Call, 9.

Camiseria.—Boqueria, 36 i 38

RODRIGUEZ & FERRER

Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18

Art. Fotogràfics i treb. de Laboratori
E. PICAZO.—Jovellanos, 4.

Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Articles Viatge i Pell
LA MUNDIAL.—Salmerón, 153.

ANTIGUITATS D'ART
Carrer del Call, 28, pral.

R. ABELLÓ.—Ronda S. Antoni, 48.
Làmpares menjador, des de 10'90

Cristalleria i Alumini
CASA ACAR.—Ronda S. Antonio, 60.

Taller d'OPTICA, J. PUIGORIOL.
Carrer Muntaner, 56

VULCANITZACIÓ DE NEUMÀTICS
A. Hernàndez.—Rosselló, 199.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑES.—Villarroel, 173 bis

GANIVETERIA ROCA
Plaça del Pi, núm. 3

CAMISERIA del "Liceo"
JOAN VALLVÉ.—Sant Pau, 3.

Pianos, harmòniums: venda i afina-
ció.—Planeta, 41—L. CAMPS ARNAU.

Sastreria Econòmica.—P. Padró, 14
Trajos a plassos i al comptat

Acadèmia Tall i Confecció per a
senyoretetes.—Diputació, 222, pral. 1.^a

Electricitat. - Làmpares. - Motors
Menéndez Pelayo, 103 (G.)

Sastreria Guilemany, vestits i for-
mes tots preus. P. Sol, 8, t. 1451-G

SALA PARÉS
Establiments **MARAGALL**
Petrítxol, 3 i 5 - BARCELONA

MOBLES FRADERA

Fradera i Ribas, s. en C.

Fabricació pròpia

Vendes a termes.
Condicions especials pel
pagament immediat.

Exposició, Despaitx i Tallers:
Calabria, 94 - Tel. 968-H
BARCELONA

RAMON SUNYER
JOIER
Corts Catalanes, n.º 665
Teléfon 813-S. P. - BARCELONA

**IGNASI FOLCH
I TORRES**

Una dona

Novel·la
contemporània

A TOTES
LES
LLIBRERIES

Preu:
3'50 ptes.

FOTOGRAVATS

TRICROMIAS-AUTOTIPIAS

CALÇATS
ALFONS
RASPALL

Es serveix
bé, bo
i a bon preu

Portaferriça, 13
BARCELONA

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les llibreries **2**
Pessetes

Reirotgeria "El Marino"

EL MILLOR
RELOTGE
SUIS DE PRE-
CISSIÓ. Garan-
tit per 10 anys
i únic que du
rant els cinc
primers
s'adoba
de franc en tota
mena de espat-
llament.

PER ENCARREGS:
JAUME ROCA,
Ordre, 136,
— Sant Andreu. —
JOSEP TO-
RRUELLA,
Pipollés, 73,
— St. Martí.
MERCE-
RIA «Bell Ca-
prici», Carmel,
50, Les Corts.

CENTRAL I TALLER D'ADOBES
Jaume Fonollosa, Canvis Vells, 8.
Bisuteria fina. - BARCELONA

Si els seus
ulls es
cansen pot
evitar-ho
consultant
l'òptic
profes-
sional

J. Ruiz Urrea
Ronda Sant Antoni, 61
No canjoni el numero. - Entrada per l'escala.

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra

TELEFONS

A Seu d'Urgell, n.º 124
A Barcelona, n.º 2023
A Sitges, n.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS

Quingles i Escaler

CASTELLCIUTAT
(Seu d'Urgell)

rs/172